Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retramitŭ.
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care d[i]
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 117. Brașovŭ, Joi 25 Maiu (6 Iunie) 1889.

Brașovŭ, 24 Maiu

Apropiându-se sfîrșitulŭ sesiunei parlamentare, partidele din dieta ungurescă își făcŭ bilanțulŭ activitățiĭ și 'șĭ sărbătorescŭ pe corifeii lorŭ.

Inceputulŭ l'a făcutŭ partida guvernului c'unŭ banchetŭ splendidŭ și costisitorŭ, care avea sĕ fiă o ovațiune pentru ministrulŭ-președinte Tisza.

Se înțelege, că ḑiarele bugetare 'șĭ-au datŭ tótă silința în ajunulŭ acestei manifestațiunĭ, a ridica pe stăpânulŭ lorŭ cu laudele până la alŭ șeptelea cerŭ, arătându ce isprăvĭ marĭ a făcutŭ elŭ în interesulŭ maghiarismului.

Intre aceste foi s'a distinsŭ ca totdéuna reptila din Clușiu, care într'unŭ articulŭ, ce'lŭ reproducemŭ mai josŭ, se silesce a dovedi, că tóte atacurile îndreptate din partea oposițieĭ maghiare în contra d-lui Tisza trebue sĕ amuțéscă înaintea faptului, că lui Tisza i-ar fi succesŭ a sugruma mișcarea naționalitaților.

Se ḑice în amintitulŭ articulŭ, că miniștrii ungurescĭ, înainte de venirea lui Tisza la cârmă, adoptaseră dela guvernulŭ din Viena apucătura, de a voi sĕ împace naționalitățile, și că în 1875 ministrulŭ-președinte de atuncĭ Melchior Lonyay, ceruse ca Românii sĕ 'i arate într'unŭ memorandŭ postulatele lorŭ. Dér îndată ce a venitŭ Tisza la putere, elŭ a părăsitŭ acéstă politică cu desĕvêrșire și a lucratŭ numai și numai pentru întărirea și crearea unui statŭ naționalŭ maghiarŭ, luptându în contra pretențiunilorŭ naționalităților, carĭ pretențiunĭ pe la 1875 erau încă fórte marĭ.

Astăḑĭ, ḑice foia bugetară din Clușiu, vocea naționalităților nu se mai ridică în dietă în contra legilorŭ cardinale ale constituțieĭ maghiare, propaganda pornită de naționalitățĭ s'a slăbitŭ și străinătatea începe a privi statulŭ ca „statŭ maghiarŭ“; acésta e „marea ispravă“ a lui Colomanŭ Tisza, pentru care numele lui va străluci în istoria ungurescă.

Biata reptilă! Se gândea la banchetulŭ de pe insula Margareta, îi lăsă gura apă și 'nghițea în secŭ, cândŭ scria acestŭ panegiricŭ!

Cu ce vreau creaturile lui Tiszā sĕ-'lŭ scape de grelele acusărĭ, ce le îndreptă oposiția maghiară în contra sistemului lui de guvernare!

Ḑicŭ, că lui Tisza i-a succesŭ sĕ sugrume vocea naționalităților în dietă și în viéța publică a statului. Apoi nu vedŭ ei, că tocmai acestŭ faptŭ cuprinde sentința cea mai sdrobitóre în contra guvernării lui Tisza?

S'a mai auḑitŭ o absurditate ca acésta, că unŭ ministru, care a statŭ patruspreḑece anĭ la cârmă, sĕ fiă preamăritŭ ca mare bărbatŭ de statŭ, pentru că în acestŭ intervalŭ a lucratŭ, ca maioritatea locuitorilorŭ țĕrii sĕ fiă scósă din esercițiulŭ drepturilorŭ ei constituționale și sĕ nu'șĭ mai pótă valida dreptele ei pretențiunĭ în viéța publică a statului?

In adevĕrŭ, că acésta e o ispravă a d-lui Tisza. Dér cu ce mijlóce și cu ce prețŭ a sĕvêrșit'o?

Ni-o spunŭ oposiționalii ungurĭ din dietă, carĭ deodată cu manifestația pentru Tisza, ținêndŭ și ei unŭ banchetŭ, au constatatŭ prin graiulŭ lui Horanszky și de astă dată, că *„maioritatea din parlamentŭ, este fructulŭ ilegalitățilorŭ, alŭ violentărilorŭ și alŭ corupțiunii“*.

Etă dér mijlócele, cărora se datorescŭ isprăvile d-lui Tisza Kalman. Er prețulŭ este adâncă amărîciune și nemulțămire, ce domnesce aḑĭ în sînulŭ tuturorŭ naționalitățilorŭ nemaghiare din causa brutalei și vitregei tractărĭ.

Acésta nicĭ însășĭ reptila din Clușiu nu o póte nega; nicĭ ea însășĭ nu cutéză a afirma, că naționalitățile arŭ fi renunțatŭ la vre-una din dreptele lorŭ pretențiunĭ și că arŭ fi mulțămite, măcarŭ în parte, cu starea de aḑĭ a lucrurilorŭ.

Er streinătatea? Credețĭ că nu vede tóte miseriile de aicĭ? Suntemŭ convinșĭ, că ea le cunósce multŭ mai bine decâtŭ cei ce se află aḑi la cârma statului și fără îndoială le judecă mai nepreocupatŭ și mai dreptŭ. Este cea mai mare amăgire a crede, că străinătatea nu rîde de fantasmagoriile șoviniste maghiare și că ea ar privĭ în acestŭ statŭ altceva decâtŭ este elŭ în realitate.

Décă meritulŭ d-lui Tisza este, că a înăspritŭ raporturile dintre poporele acestorŭ țĕrĭ și a produsŭ nemulțămirea generală ce domnesce aḑĭ, atuncĭ în adevĕrŭ că elŭ șĭ-a siguratŭ unŭ locŭ în istoriă, dér nu pe paginele ei de aurŭ, ci pe paginele ei negri.

DIN AFARĂ.

Germania și Elveția.

Guvernulŭ germanŭ n'a avutŭ altceva mai bunŭ de făcutŭ, decâtŭ sĕ adreseze Elveției note amenințătóre în afacerea Wohlgemuth. Las' că Elveția nu se turbură de locŭ de astfelŭ de note nechibzuite, dér chiar pressa germană independentă, precum spune o telegramă din Berlinŭ, blaméză acele note. Germanii se temŭ, că Elveția ar pute lua mĕsurĭ de represalii în contra Germanilorŭ carĭ locuescŭ pe teritoriulŭ elvețianŭ. Nu cumva Germania vre sĕ imiteze pe Rusia față cu statele micĭ?

Rusia și Muntenegru.

După cum spune o telegramă din Petersburgŭ, efectulŭ ce a produsŭ asupra spiritului publicŭ toastulŭ împĕratului, ridicatŭ în onórea principelui Muntenegrului, este imensŭ.

„Novosti“ laudă fórte multŭ sincera amiciția a Rușilorŭ pentru principele Nicolae, care din partea sa e credinciosŭ atâtŭ Rusiei, câtŭ și aspirațiunilorŭ naționale ale propriilorŭ sĕi supușĭ.

„Swiet“ aclamă cuvêntulŭ imperialŭ, care rĕspunde așa de maiestosŭ miserabilelorŭ intrigĭ urzite de nisce amicĭ falșĭ în ținuturile stropite de sânge rusescŭ.

„Grajdenine“ declară, că toastulŭ Țarului douêndesce o valóre și mai mare prin coincidența sforțărilorŭ ce facŭ Sêrbii pentru a îndeplini deplina lorŭ independență națională.

„Petersburskia Viedomosti“ vede prețióse avantagii în faptulŭ, că Rusia s'a desfăcutŭ de alianțele înșelătóre, carĭ tindŭ a hotărî în nisce împrejurărĭ defavorabile.

Tisza și naționalitățile.

Sub acestŭ titlu scrie guvernamentalulŭ „Kolozsvar“ din Clușiu în numĕrulŭ sĕu dela 3 Iunie următórele:

Tristă sórte ar ave bărbații dela guvernŭ, acei bărbațĭ, carĭ au influință hotărîtóre asupra afacerilorŭ statului, décă istoricii posterității i-arŭ judeca după vorbirile oposițiunei în parlamentŭ, séu după articulii pressei oposiționale.

Domnii miniștri, celŭ puținŭ mare parte din ei, — aceia adecă, carĭ s'au sciutŭ lupta mai cu inimă și pĕtrunșĭ de sentimentulŭ patriotismului lorŭ au desvoltatŭ mai mare curajŭ în lupta pentru principii, și carĭ cu puterea voinței lorŭ au învinsŭ pedecile puse de oposiția — ar trebui sĕ figureze în istoriă ca nisce blăstĕmațĭ trădătorĭ de patriă.

Istoria însĕ este adevĕrată. Timpulŭ tóte le învechesce, una însĕ nu, și anume: faptele brave ale bărbaților de

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS“.

Curierulŭ Exposiției din Parisŭ.

[Corespondența nóstră particulară.]

VIII.

Parisŭ, 31 Maiu 1889.

E cu neputință sĕ percurgă cineva ḑiarele apărute aḑĭ diminéță fără ca sĕ nu dea cu ochii de titlurĭ de rubricĭ ca: *Au Cabaret Roumain*, séu: *Banquet et la Section Roumaine*.

Banchetulŭ, ce s'a datŭ aseră la locanda română, era celŭ pe care vi-lŭ semnalasemŭ în una din corespondențele mele precedente. Sciamŭ cu toții decĭ ce se pregătea, și cu tóte, că împlinirea unui punctŭ din o programă cunoscută deja nu putea sĕ ne surprindă, totușĭ aḑĭ trebue sĕ mărturisimŭ, că amŭ rĕmasŭ uimițĭ de reușita ce a avutŭ banchetulŭ de erĭ.

De temă ca sĕ nu ni-se obiecteze, că în amorulŭ nostru propriu naționalŭ amŭ esagera proporțiile lucrurilorŭ, cedezŭ loculŭ diarului *Le Matin* (Nr. 1925 dela 31 Maiu). Ecă ce ḑice acestŭ rĕspândilŭ organŭ de publicitate:

„Poporulŭ română a datŭ o deosebită dovadă de amiciția sa intimă, ce'lŭ unesce cu Franța, lucrându din rĕsputerĭ la organisația Exposițiunei sale. In adevĕrŭ, cei mai mulțĭ dintre bărbații de statŭ actualĭ ai României șĭ-au făcutŭ studiile în Franța; ei suntŭ fiii universitățilorŭ nóstre. Franța le e ca a doua lorŭ patriă; ei simtŭ acésta, și nicĭ o combinațiune diplomatică nu póte resista în contra sentimentului naționalŭ alŭ României, precum nicĭ în contra instinctului de rassă, *pentru că Românii suntŭ ca și noi, de sânge latinŭ, și mai puținŭ amestecațĭ decâtŭ noi.*“

„Prințulŭ Bibescu, președintele comitetului naționalŭ și comisarŭ generalŭ alŭ Exposițiunei române, e ca și unŭ adevĕratŭ Francesŭ, deórece dênsulŭ posede actele de marea naturilasare, câștigate de sute de orĭ prin operele sale atâtŭ de remarcabile și, mai pre susŭ de tóte, prin strălucita sa conduită pe câmpulŭ de bătaiă, pe timpulŭ rĕsboiului din 1870.“

„Astfelŭ, cei mai mulțĭ dintre miniștrii noștri și dintre eminenții noștri bărbațĭ nu putură decĭ decâtŭ sĕ accepte c'o deosebită plăcere învitația ce principele le-o adresă. Dineulŭ s'a servitŭ în acea originală locandă română, în jurulŭ căreia, fiecare séră, o orchestră de musicanțĭ îndrăcițĭ atrage o mulțime considerabilă. Orchestra acésta de artiștĭ iscusițĭ și originalĭ, a cântatŭ în totŭ timpulŭ banchetului, și fluerulŭ lui Panŭ (naiu), ce jócă unŭ rolŭ principalŭ, s'a remarcatŭ prin notele lui superbe.“

Intre convivĭ, cei mai de frunte óspețĭ au fostŭ: *Méline*, președintele camerei deputațilorŭ, *Tirard*, președintele consiliului de miniștri, *Rouvier*, ministrulŭ de finanțe, *Thévenet*, ministrulŭ de justiță, *Faye*, ministrulŭ agriculturii, *Fallières*, ministrulŭ instrucțiunii publice, *Yves Guyot*, ministrulŭ lucrărilorŭ publice, contele *d'Ormesson*, directorŭ de protocolŭ (introducĕtorŭ de ambasadorĭ), generalulŭ *Billot*, inspectorulŭ generalŭ alŭ armatei, *Anatole de La Forge*, vice-președintele Camerii, *Jules Simon*, *Poubelle*, prefectulŭ de Seine, *Lozé*, prefectulŭ poliției, *Lockroy*, *Meissonier*, *Francis Charmes*, *Dr. Chautemps* (președintele consiliului municipalŭ), *Berger*, *de Lacretelle*, *Mezières* și *Camille Doucet*, ambii membrii institutului de Franța.

Inutilŭ d'a adăuga, c'au fostŭ presențĭ și membrii comitetului românŭ, adecă d-nii: colonelŭ Dally, Grant, și între dênșii d-lŭ Al. Ciurcu.

Principele G. Bibescu presida banchetulŭ.

***

Când ne apropiămŭ în mintea nóstră aceste două nume din urmă, involuntarŭ ne vine sĕ-i asĕmănămŭ pe cei doi bărbațĭ cu două colóne ce susțină și pe care se radimă unŭ mărețŭ edificiu..... E adevĕratŭ, că aḑĭ una din colóne se perde în temeliile edificiului și că alta face forța și ornamentulŭ fațadei acestui edificiu, pentru noi însĕ, în bilanțulŭ Exposiției, ambii factorĭ ni suntŭ deopotrivă de scumpĭ. Ambii au contribuitŭ și contribuescŭ la rĕspândirea numelui de Românŭ, și grația dênșilorŭ, renumele *întregului poporŭ românŭ*, și ca poporŭ muncitorŭ și străduitorŭ, e în ajunŭ d'a deveni universalŭ. Afirmarea din nou a originii nóstre latine, recunóscerea din nou a consângenității nóstre, a *Românilorŭ*, cu Franța și cu celelalte țĕrĭ surorĭ e unŭ resultatŭ fericitŭ alŭ silințelorŭ desfășurate pe Câmpulŭ lui Marte. In specialŭ noi Românii din Transilvania și Ungaria trebue sĕ ne bucurămŭ de aceste succese morale, ce unŭ ministru-președinte francesŭ le anunță în fața principelui Bibescu și alŭ cărorŭ ecou se face pressa întrégă a Parisului. In vitregitatea împrejurărilorŭ prin carĭ străbatemŭ aḑĭ,

statŭ în inter[...]ulŭ statului, carĭ atuncĭ când se sĕvĕrşescŭ aparŭ învĕlite în óre-care întunerecŭ, deórece oposiţiunea nisuesce a-le înfăţişa înaintea opiniunei publice în negura unorŭ consideraţiunĭ de partidŭ, der carĭ cu câtŭ se depărtéză mai multŭ de epoca în care s'au sĕvîrşitŭ, cu atâta aparŭ mai strălucite şi mai marĭ şi cu atâtŭ mai mulţămitóre şi recunoscĕtóre este posteritatea faţă cu cei ce au sĕvĕrşitŭ acele fapte...

Istoria va arăta ce felŭ de omŭ a fostŭ Colomanŭ Tisza. Noi nu ne tememŭ de sentinţa posterităţii asupra lui. Resultatele guvernului sĕu suntŭ aşa de marĭ, încâtŭ nu se potŭ rĕsturna cu vorbe góle.

Când Colomanŭ Tisza a luatŭ în mână frânele guvernului, naţionalităţile se înfăţişiau ca nisce puterĭ marĭ. Acea politică, care ţintea la aceea, ca guvernulŭ cum sĕ bage trei banĭ în douĕ pungĭ, cum sĕ şéḑă deodată pe mai multe scaune, nu s'a doveditŭ de corĕspunḑĕtóre şi nicĭ n'a fostŭ vrednică de tradiţiunile ocârmuirei maghiare.

Luândŭ noi aceste apucăturĭ dela guvernulŭ din Viena, ele au dusŭ lucrurile aşa departe, încâtŭ ministrulŭ preşedinte Melchior Lonyai în 1875 începuse deja sĕ între în tocmélă cu metropolitulŭ dela Blaşiu provocându-lŭ ca sĕ aşternă într'unŭ memorandŭ dorinţele poporului românŭ.

Când Coloman Tisza a luatŭ conducerea afacerilorŭ, pretenţiunile naţionalităţilorŭ erau fórte marĭ şi credeau, că câtŭ p'aci le va succede, ca printr'o radicală schimbare a constituţiei maghiare sĕ slăbéscă cele mai tarĭ temelii de dreptŭ istorice ale statului maghiarŭ şi sĕ'ntroducă unŭ sistemŭ de cantóne. In legislaţiune s'au ridicatŭ vocĭ aspre contra legilorŭ cardinale ale constituţiei maghiare şi streinătatea a sprijinitŭ elementele gravitatóre înafară în acéstă luptă contra legilorŭ pe tóte terenele.

Nu le era lorŭ de aceea, că în Ungaria nu se află libertate, ci le era de aceea, că din Ungaria nu vréu sĕ rupă partea de teritoriu ce li-se vine lorŭ. Nu le era lorŭ de aceea, că în statulŭ maghiarŭ nu suntŭ drepte legile, ci nĕcasulŭ lorŭ venia de acolo, că dreptulŭ nu le concedea lorŭ ca sĕ aducă nisce legĭ după cum ar voi şi după cum ar dori ele, carĭ însĕ ar turbura din fundamentŭ egalitatea. Nu de aceea se purta lupta, pentru că dórŭ legile arŭ împedeca desvoltarea individuală a naţionalităţilorŭ, ci se purta de aceea, pentru că legile nu le dedeau lorŭ drepturĭ esclusiviste. Abia voiau sĕ bage în sémă constituţiunea maghiară şi a vătĕma tricolorul nu ţineau că ar fi unŭ lucru nepatrioticŭ.

Nicĭ acum nu putemŭ ḑice, că dórŭ naţionalităţile s'ar însufleţi pentru constituţiunea unguréscă. Nu nicĭ decum. Una însĕ este sigurŭ, şi anume este sigurŭ, că elementulŭ, ce avea o putere distrugĕtóre, e fórte împuţinatŭ şi activitatea lui este restrînsă într'unŭ cercŭ fórte îngustŭ, în timpŭ ce de altă parte elementulŭ patrioticŭ este din ḑi în ḑi mai mare, de asemenea de când Colomanŭ Tisza se află în fruntea guvernului s'a întăritŭ în mĕsură însemnată şi respectulŭ faţă de constituţiă.

Acesta este succesŭ! Astăḑĭ streinătatea respectă în statŭ statulŭ unguresc, şi propaganda pornită de naţionalităţĭ s'a slăbitŭ, s'a neteḑitŭ, s'a ruptŭ lovindu-se de virtutea şi patriotismulŭ lui Colomanŭ Tisza.

Abia decă s'a mai aflatŭ vre-odată cineva, care sĕ fi lucratŭ mai multŭ pentru întărirea şi crearea unui statŭ naţionalŭ maghiarŭ, decum a lucratŭ Colomanŭ Tisza, cu atâta succesŭ, ca acesta însĕ, nicĭ unulŭ n'a lucratŭ.

Unŭ bărbatŭ mare de statŭ merită, ca orĭ de câte-orĭ avemŭ ocasiune sĕ e manifestămŭ faţă cu elŭ cea mai mare stimă şi recunoscinţă a nóstră, ḑicêndŭ: „Josŭ pălăriile!“

SCIRILE ḐILEI.

Banchetŭ de mamelucĭ. Fiindcă tóte mergŭ *bine* în ţéră, nu e sĕrăciă, nu emigréză nimenea, toţĭ cetăţenii suntŭ mulţămiţĭ, cum nu le-ar da tiszaiştilorŭ inima brâuciu, sĕ mânce mâncărĭ scumpe şi sĕ bea şampaniă pe insula Margareta dela Pesta, în onórea şefului lorŭ Colomanŭ Tisza, serbătorindu-lŭ pentru „succesele“ ce le-a avutŭ în sesiunea acésta parlamentară? „Budp. Tgbllt“ numesce acestŭ banchetŭ, ce s'a datŭ adĭ, „orgiă de însufleţire“, costândŭ cuverta 10 fl. şi ḑice: In totŭ lucrulŭ rĕmâne o enigmă, pentru ce d-lŭ Tisza, care primesce din partea ţĕrii 12,000 fl. sub titlulŭ „cheltuelĭ de representare“, nu întocmesce acestŭ banchetŭ cu cheltuiala sa propriă, ca amicii sĕi politicĭ sĕ aibă ceva din acéstă sumă, căcĭ puritanulŭ ministru-preşedinte totŭ nu'i folosesce pentru ce suntŭ destinaţĭ. — Satulŭ arde şi mamelucii banchetuescŭ!

***

In contra emigrării. Precum se raportéză din Ungaria de susŭ, în comitatulŭ Zemplinŭ a intratŭ în putere o ordinaţiune pentru a se împedeca emigrarea la America. In ordinaţiune se ḑice, că celŭ care n'a satisfăcutŭ datorinţelorŭ sale cetăţenescĭ (se va fi înţelegêndŭ de sigurŭ plata dării şi serviciulŭ militarŭ) şi emigréză fără paşaportŭ la America şi e opritŭ pe drumŭ, se pedepsesce cu 2—50 fl. orĭ cu pedépsă în banĭ şi închisóre. Celŭ care îndémnă pe alţii a emigra orĭ mijlocesce emigrarea fără a avê concesiune ministerială, de asemenea va fi pedepsitŭ. Autorităţile sĕ fiă cu cea mai mare luare aminte asupra mişcării de emigrare. Banii încasaţĭ din pedepse intră în cassa sĕracilorŭ din localitatea respectivă.

***

Esamenele în Blaşŭ. La gimnasiulŭ superiorŭ gr. cat. din Blaşiu esamenele publice în anulŭ scolasticŭ curentŭ se vorŭ ţine în 17—25 Iuniu din studiele ordinarie, ér din studiele estraordinare în 16, 26, 27 şi 28 Iuniu. In 30 Iuniu va urma celebrarea s. Liturgie împreunată cu „Te Deum“, ér după aceea cetirea clasificărilorŭ, împărţirea premielorŭ şi testimonielorŭ. Studenţii din clasa a VIII au ţinutŭ esamenele de clase în 11 şi 13 Maiu a. c., ér esamenele scripturistice de maturitate în 15—21 Maiu. Esamenele verbalĭ de maturitate se vorŭ ţine în 13, 14 şi 15 Iuniu. La institutulŭ preparandialŭ esamenele publice se vorŭ ţine din 17 până în 20 Iunie inclusive, la şcólele normalĭ în 21 şi 22 Iunie, ér în 23 se va celebra s. liturgiă cu „Te Deum“. La şcóla de fetiţe esamenulŭ se va ţine în 24 Iunie a. c.; după terminarea esamenului va fi împărţirea premielorŭ.

***

Cursŭ pentru industria de casă. La şcóla confesională greco-catolică din Murĕşŭ-Ludoşŭ din 1-a Augustŭ a. c. st. n. până în 31 a aceleia-şĭ lunĭ se va ţine şi în acestŭ anŭ cursŭ pentru industria de casă prin zelosulŭ învĕţătorŭ Teodorŭ F. Negruţiu, care va propune următórele: 1. Curăţirea nuielelorŭ şi giluirea lorŭ; 2. Impletitulŭ unorŭ specii de coşercuţe din nuiele giluite de răchita şi cuptuşite cu caşmirŭ în diferite colorĭ şi mărimĭ. 3. Impletitulŭ coşercilorŭ de mână din iérbă marină şi ornate în trestiă sclipiciósă şi copcii de aramă, fórte elegante. 4. Impletitulŭ sticlelorŭ în răchită giluită. 5. Impletitulŭ coşurilorŭ de căruţe în nuiele albe. 6. Impletitulŭ unorŭ coşercĭ, pentru strugurĭ orĭ vestminte. Cei ce vorŭ participa la acestŭ cursŭ vorŭ avê a solvi 5 fl. taxă, 2 fl. 50 cr. pentru procurarea materialului necesarŭ, şi 50 cr. în cassa şcólei pentru elevii sĕracĭ, la olaltă 8 fl., ér obiectele gătite vorŭ fi ale lorŭ.

***

Trenŭ separatŭ din Ardelŭ la Parisŭ. „Reuniunea de comerţŭ şi industriă“ din Braşovŭ întocmesce în luna Augustŭ o escursiune specială ardelénă la Parisŭ şi încă în condiţiunile cele mai convenabile, ce se vorŭ face în curêndŭ cunoscute. Deórece trebue sĕ se ţină sémă de comoditatea călĕtorilorŭ, numĕrulŭ participatorilorŭ va fi restrînsŭ. Prenotărĭ se facŭ în cancelaria numitei reuniunĭ în Braşovŭ. La escursiune potŭ lua parte şi dame.

***

Regele României a primitŭ din partea M. S. Împĕratului Alexandru III alŭ Rusiei o scrisóre de felicitare, dreptŭ rĕspunsŭ la notificarea ce i-s'a făcutŭ, că Principele Ferdinandŭ a fostŭ desemnatŭ ca Moşteuitorŭ presumptivŭ alŭ Coronei. O asemenea felicitare a primitŭ din partea Reginei Victoria a Angliei.

***

Serbarea dela Atheneu. „Românulŭ“ aduce următórele amĕnunte despre serbarea soc. „Tinerimea Română“: Inaintea unui publicŭ care umplea sala Ateneului vechiu, Societatea *„Tinerimea Română“* şi-a serbatŭ erĭ a XII aniversare a sa, cu care ocasiă s'au distribuitŭ şi premiile elevilorŭ dela diferite şcóle primare din capitală, carĭ s'au distinsŭ la concursurile ţinute. Serbarea s'a începutŭ prin intonarea, de către o musică militară, a imnului naţionalŭ „Deşteptă-te Române“. Unŭ corŭ de copii a cântatŭ apoi într'unŭ modŭ plăcutŭ mai multe imnurĭ, vice-preşedintele d-lŭ P. S. Popovicĭ a făcutŭ darea de sémă anuală, au vorbitŭ representanţii societăţii „Unirea“ şi a studenţilorŭ în medicină ş'apoi d-lŭ St. Nanu ţinŭ o instructivă conferinţă despre „Limba maternă“. S'au mai cititŭ, de către secretarulŭ Căpitănescu, mai multe adrese de felicitărĭ. Câţĭ-va elevĭ au recitatŭ apoi poesii. A fostŭ multŭ aplaudată cu deosebire eleva Florica Patruliusŭ, care a recitatŭ anecdota populară „Cuculŭ ţiganului“. D-lŭ profesorŭ de universitate Gogu, membru onorificŭ alŭ societăţii, a ţinutŭ apoi o interesantă conferinţă în care şi-a espusŭ vederile asupra educaţiunei ce trebue a se da cu deosebire în casa părintéscă copiilorŭ. S'a procedatŭ apoi la împărţirea premiilorŭ. S'au datŭ, afară de menţiunĭ, 55 de premii. Elevii carĭ au concuratŭ au fostŭ cu fete şi băeţĭ 300.

***

Cai pentru armata română. „Naţionalulŭ“ scrie: S'a contractatŭ cu unŭ antreprenorŭ din Rusia o furnitură de patru mii de cai pentru călăraşĭ. Remonta acésta trebue sĕ fiă predată în câteva serii şi primită de o comisiune de ofiţerĭ orânduiţĭ de ministrulŭ de resbelŭ. O parte din acéstă remontă trebue sĕ soséscă la finele acestei lunĭ la Ughenĭ, de unde, după ordinulŭ ministrului de resbelŭ, carĭ vorŭ fi repartisaţĭ la diferite regimente de călăraşĭ din ţéră. Putemŭ adăuga, că contractulŭ în acéstă privinţă e încheiatŭ de acum unŭ anŭ.

***

Din capitala Kultur-egylet-ului. „Kolozsvar“ scrie, că la pórta cârciumei cu chelneriţe „Nebánts-virág“ de acolo s'au certatŭ architectulŭ Pap Jozsef cu doi învĕţătorĭ. Cârciumarulŭ Vildner János din a căruia cârciumă eşiră acestĭ óspeţĭ — fiindcă trecuse deja meḑulŭ nopţii şi cârciuma avea sĕ se închidă — păşi la mijlocŭ ca sĕ-i împace. In acelŭ momentŭ însĕ elŭ primi nisce loviturĭ de cuţitŭ în peptŭ aşa de grele, încâtŭ îndată îlŭ năpădi sângele şi căḑu josŭ. Bătaia cu cuţitulŭ o continuară după acésta cei ce mai rĕmaseră încă pe picióre. Cei doi „apostolĭ ai sciintei“ rĕmaseră greu rĕniţĭ, poliţia îi duse în spitalŭ, avêndŭ amêndoi câte-o gravă împunsătură de cuţitŭ în partea stângă a trupului. Cârciumarulŭ, căruia cuţitulŭ îi străbătŭ până la plămânĭ, e în periculŭ de mórte. Alţĭ părtaşĭ la „luptă“ primiră rănĭ mai uşóre. Unŭ simplu atacŭ de vorbe a pricinuitŭ vĕrsarea atâtui sânge kulturegyletistŭ.

***

Nou valsŭ de I. Ioanovicĭ. *„Iubita vieţa României“* e unŭ nou valsŭ pentru pianŭ, douĕ mânĭ. Preţulŭ 1 fl. Se înţelege, că acéstă nouă composiţiune deşteptă dinainte interesulŭ publicului musicalŭ. Şi acestŭ interesŭ este într'atâta justificatŭ, întru câtŭ tocmai acestŭ valsŭ alŭ celui mai indestratŭ învĕţăcelŭ alŭ lui Strauss nu e întru nimicŭ inferiorŭ valsului „Valurile Dunării“, din contră noulŭ valsŭ „Iubita vieţa României,“ după judecata bărbaţilorŭ specialĭ, întrece pe cele de mai nainte chiar în tóte 5 părţile sale prin simţire, prin cursulŭ sĕu melodicŭ bogatŭ şi prin efectulŭ însufleţitorŭ. Depositulŭ se află în librăria lui *Polatsek* din Timişóra. Se trimite pe lângă rambursă.

Din dieta ungurésca.

Ferdinand *Szederkenyi* învinuesce pe ministrulŭ Csaky, că prin ordinaţiunea sa în privinţa limbei germane lucréză ca „agentŭ provocatorŭ,“ între confesiunĭ.

Koloman *Thaly* atrage atenţiunea ministrului, că în şcólele medii austriace se folosesce o carte „österreichische Vaterlandskunde“ de Gindely, care nu respectă dreptulŭ de statŭ ungarŭ. In acéstă carte nu se numescŭ de locŭ co-

---

noi la audulŭ acestorŭ veştĭ de falǎ sĕ ne bucurămŭ, că se întreţine cu atâta corectitudine şi demnitate cultulŭ simpatiei între Românĭ şi Francesĭ.

***

La dessertŭ principele *Bibescu* a pronunţatŭ discursulŭ următorŭ:

Domnule preşedinte alŭ Consiliului! Domnilorŭ!

In numele României, în numele Comitetului naţionalŭ, pe care 'lŭ represintŭ la întâlnirea dată de Franţa popórelorŭ din lume, vĕ esprimŭ adênca nóstră recunoscinţă pentru onórea ce ne faceţĭ aşedêndu-vĕ la masa nóstră.

Poporulŭ românŭ a acceptatŭ invitaţia Franţei. Elŭ a înţelesŭ, că trebuia sĕ ia parte la acéstă luptă pacifică a inteligenţei, la acéstă serbare plină de strălucire, de mărire, în care eleganţa se întrece cu forţa, în care omulŭ nu scie ce sĕ admire mai multŭ: locuinţa minunată, pregătită de Franţa óspeţilorŭ sĕi, séu productele muncii şi geniului naţiunilorŭ. Elŭ a înţelesŭ, că datora Franţei, sororei sale mai marĭ, precum o numesce, sĕ rĕspundă la apelulŭ ce i-s'a adresatŭ, şi cu toţii veselĭ amŭ şi alergatŭ.

Eu, domnilorŭ, mĕ fălescŭ de a fi aci stegarulŭ ţĕrii mele, mĕ fĕlescŭ că am învinsŭ cu dênsa tóte pedecile, mĕ fălescŭ de a fi, şi de astădată, modesta trăsură de unire între patria mea română şi patria mea francesă, ce conferindu'mĭ, de unŭ pătrarŭ de seculŭ, drepturile de cetăţénŭ francesŭ, m'a adoptatŭ dreptŭ fiulŭ ei.

D-vóstre însĕ din parte-vĕ a'ţĭ pusŭ atâta grijă, domnilorŭ, ca sĕ învingemŭ greutăţile unei sarcinĭ aşa de frumóse, încâtŭ adĭ nu ne rĕmâne în inimă, pentru Domniile Vóstre, decâtŭ unŭ sentimentŭ de neşovăitóre recunoscinţă.

Recunoscinţa acésta o esprimŭ cu tăria, în numele ţĕrii mele, şi vĕ mulţămescŭ tuturora, domnilorŭ, miniştri de ierĭ, miniştri de adĭ, directorĭ, lucrătorĭ valoroşĭ ai unei opere incomparabile.

Domnilorŭ,

Ridicŭ paharulŭ meu în onórea domnului Preşedinte alŭ Republicei francese şi a dómnei Carnot, beau în sănĕtatea Preşedintelui Consiliului, a comisarului generalŭ alŭ Expoşiţiunii universale din 1889; beu în sănĕtatea d-vóstră, a tuturora, domnilorŭ, beau în sănĕtatea Franţei, care de când cu nenorocirile sale nemeritate, lucréză mereu şi se desvóltă în sênulŭ păcii, pace, pe care a vrut'o, pe care o asigură de trei anĭ lumei civilisate prin opera acésta de titanĭ, la care popórele au pusŭ mâna înscriindŭ astfelŭ, prin o silinţă generală a tuturora, unŭ suvenirŭ neperitorŭ în cartea imortalităţii...

Trăiască Franţa mare şi gloriósă!

*

După d. principe G. Bibescu, luă cuvêntulŭ d. preşedinte alŭ Consiliului de Miniştri. Discursulŭ d-lui Tirard vi'lŭ voiu trimite mâne. a.

mandanții ungurĭ. Autorulŭ nu amintesce pe Iuliu Andrassy între cei carĭ au luatŭ parte la congresulŭ din Berlin, fiindcă e Ungurŭ. Austria și Ungaria suntŭ tractate ca monarchiă deplinŭ unitară, așa că nicĭ măcarŭ sistemele ei de rîurĭ orĭ de munțĭ nu suntŭ despărțite. Ungaria stă între țĕrile coronei într'unŭ rîndŭ cu Silesia orĭ Moravia. Rogă pe ministrulŭ sĕ facă a se validita în Austria dreptulŭ de statŭ ungarŭ.

Ministrulŭ *Csaky* dice, că va esamina cartea și, decă va afla în ea lucrurĭ ce lovescŭ în posițiunea de dreptŭ de statŭ și în independința națională a Ungariei, va găsi mijlóce și căi ce sĕ înlăture aceste întortocherĭ. Ce privesce espresia de „agentŭ provocatorŭ", acesta o merită acela, care prin espectorările sale caută a crea contraste între diferitele classe și confesiunĭ.

Gabriel *Ugron* vorbesce despre proiectatulŭ internatŭ „Rudolfin" după modelulŭ „Teresianului" din Viena. „Der unde vedemŭ pe Teresianii absolvațĭ în fruntea progresului naționalŭ? întrébă Ugron. Mamele sĕ fiă așa de cu minte sĕ nu'șĭ dea copii în institutulŭ din Kalksburg, unde ei suntŭ crescuțĭ în o anumită tendință. Din copii crescuțĭ în Teresianŭ devinŭ cei mai marĭ demagogĭ și cei mai periculoșĭ proletarĭ, fiindcă'șĭ însușescŭ tóte obiceiurile și dorințele celorŭ bogațĭ, pe carĭ însĕ nu și-le potŭ satisface. Destulŭ cresce esclusivismulŭ în societate, care însĕ nu trebue promovatŭ, ci combătutŭ. Pressa și societatea trebue sĕ lucreze în contra acestorŭ tendințe. Propune sĕ nu se ia la cunoscință propunerea de a se înființa unŭ astfelŭ de institutŭ.

Ministrulŭ *Csaky* susținu înființarea, dicêndŭ, că din lipsa unui astfelŭ de internatŭ emigréză tinerii la institute în streinătate. In Ungaria, dice elŭ, nu e contrastŭ între aristocratismŭ și democratismŭ. Inființarea institutului e necesară.

Ioh. *Asboth* dice, că în Ungaria tóte suntŭ aristocratice, până și celŭ din urmă păzitorŭ de nópte, așa că păzitorulŭ dinainte de medulŭ nopții se socotesce mai bunŭ ca celŭ de după medulŭ nopții, și întorsŭ. Internatulŭ e necesarŭ. Unŭ mare numĕrŭ dintre cei mai marĭ bărbațĭ ai Angliei e educatŭ în internatulŭ din Eton și cu tóte astea educațiunea lorŭ astfelŭ a isbutitŭ, încâtŭ celŭ puținŭ n'au introdusŭ în parlamentŭ tropotulŭ de cai. (Ilaritate'n drépta. Mișcare'n stânga. O voce din stânga: Vorbirĭ măgărescĭ!) Când în acestŭ parlamentŭ i-se strigă unui vorbitorŭ: Vorbire măgărescă! asta-i cea mai bună dovadă, că avemŭ nevoiă de unŭ institutŭ bunŭ de crescere. Suntŭ familii, care locuescŭ la țĕră și nu potŭ ține educatorĭ cu câte 2—3000 fl.; suntŭ oficerĭ, carĭ servescŭ afară din țĕră; suntŭ Ungurĭ, carĭ suntŭ în servicii în străinătate. Decă aceștia vrĕu sĕ-șĭ crescă copii ungurescĭ, atuncĭ trebue sĕ-i trimétă acasă în patriă. In astfelŭ de internate nu învață tinerii nicĭ bătăĭ, nicĭ ferbelŭ, nicĭ betyarismŭ, cum învață gimnasiștii, nefiindŭ în internate.

Franz *Fenyvessy* dice, că sĕ se scótă limba grécă din gimnasii, și în loculŭ ei sĕ se învețe gimnastica, cunoscințe militare, sĕ se pregătéscă tinerii pentru artele plastice și altele. Face decĭ următórea propunere: Camera învită pe ministrulŭ de istrucțiune ca, audiindŭ comisiunea pentru instrucțiune și pe alțĭ bărbațĭ specialĭ, sĕ studieze cestiunea scóterii limbei grecescĭ dintre obiectele de învĕțămêntŭ obligate ale gimnasielorŭ. (Aplause 'n stânga).

Emeric *Visi* e pentru internatŭ. Sunt classe sociale, care se separă de celelalte, îșĭ caută unŭ terenŭ închisŭ, unde se întelnescŭ, îșĭ au lumea lorŭ de idei deosebite, poftele lorŭ deosebite, și aspirațiunile lorŭ deosebite. Prin internatŭ se educă aristocratulŭ, ca și nearistocratulŭ, deopotrivă.

Ministrulŭ *Csaky* dice, cu privire la propunerea lui Fenyvessy, că ținta lui e înființarea de scóle medii unitare. Acestei nisuințe îi va cădé jertfă mai întêiu limba grecă. (Vii aprobărĭ). E vorba numai, că trebue bine chibzuitŭ lucru, ca nu cumva acéstă mĕsură sĕ influințeze în modŭ neplăcutŭ asupra raportului, ce esistă între școlele medii din patriă și între universitățile din streinătate. Trebue chibzuitŭ, că óre nu va trebui sĕ se ia disposițiunĭ esceptionale pentru ușurarea trecerei dela școla mediă la universitate. Și mai trebue chibzuitŭ, că óre nu e necesarŭ a se susține studiulŭ limbei grecescĭ în unele scóle medii. Hotărîtŭ decĭ nu póte spune ministrulŭ nimicŭ, der primesce propunerea și se va ocupa cu cestiunea acésta.

Geza *Polonyi* nu vede în nicĭ o disposițiune a guvernului urmă de iubire de patriă. Presintă următórea moțiune:

„Camera învită pe d-lŭ ministru alŭ instrucțiunii, sĕ procedă urgentŭ și cu tótă asprimea legii față cu cei obligațĭ pentru asigurarea plății punctuale a lefurilorŭ minimale asigurate învĕțătorilorŭ scólelorŭ poporale și a naturalielorŭ. In legătură cu acésta, se învită ministrulŭ a raporta camerei asupra acelorŭ casurĭ, în care a fostŭ cu neputință a se plăti punctualŭ minimulŭ de leafă asiguratŭ legalŭ învĕțătorilorŭ, și sĕ presinte unŭ proiectŭ de lege corĕspundĕtorŭ. Ministrulŭ e învitatŭ sĕ modifice unele paragrafe ale art. de lege XXXII din 1875 și sĕ presinte unŭ proiectŭ de lege luândŭ în considerare următórele principii: *a)* dreptulŭ de pensiune împreunatŭ cu salarulŭ întregŭ sĕ între în generalŭ, așa der și la învĕțătorii școlelorŭ confesionale, după 30, ér nu după 40 de anĭ de serviciu, *b)* suma cea mai mică a pensiunei sĕ fiă stabilită, fără considerare la salaru, cu 300 fl.; *c)* suma de ajutorare a vĕduvelorŭ sĕ se stabiléscă cu unŭ minimum de 120 fl., a orfanilorŭ cu unŭ minimum de 50 fl. de capŭ.

„Camera învită pe ministrulŭ de finanțe, sĕ presinte neîntârdiatŭ unŭ proiectŭ de lege în afacerea scutirei de timbru a petițiunilorŭ și acluselorŭ lorŭ îmânate de învĕțătorĭ, de vĕduvele și orfanii lorŭ în privința pensiunei lorŭ, a escontentațiunei (darea unei sume de banĭ odată pentru totdéuna) orĭ ajutorului lorŭ, precum și a chitanțelorŭ date de ei."

Ministrulŭ *Csaky* rĕspunse, că a spus deja în comisiunea financiară și a instrucțiunii, precum și în vorbirea sa programŭ, că ce privesce asigurarea minimului salarului învĕțătorilorŭ și revisuirea legii pensiunilorŭ, va dispune negreșitŭ. Decĭ e superfluă acéstă parte a moțiunei. Ce privesce partea, cum sĕ se revisuéscă legea pensiunilorŭ, nu póte lua nicĭ unŭ obligamentŭ asupră'șĭ și decĭ nu primesce moțiunea, pentru că nu scie, decă póte orĭ nu corĕspunde lui. (Polonyi îșĭ retrage moțiunea).

Ministrulŭ de finanțe *Wekerle* se pronunță în contra propunerei privitóre la scutirea de timbru a petițiunilorŭ învĕțătorilorŭ, vĕduvelorŭ și orfanilorŭ lorŭ.

Scrisórea Senatului românŭ cătră Principele Ferdinand de Hohenzollern.

„Monitorulŭ oficialŭ" din Bucurescĭ publică adresa, pe care senatulŭ a înmânat'o prin președintele sĕu la 1 Aprilie A. S. R. Principelui Ferdinandŭ, adresă prin care'i face cunoscută înscrierea sa ca membru alŭ maturului corpŭ:

Alteță Regală! Senatulŭ românŭ în ședinta sa de astădĭ, 14 (26) Martie, ca urmare a interpelărei adresate președintelui consiliului de miniștri, a adoptatŭ cu unanimitate de voturĭ următórea moțiune:

„Senatulŭ, în virtutea art. 76 din Constituțiune, învită pe președintele sĕu sĕ înscrie pe Principele Ferdinandŭ de Hohenzollern în apelulŭ sĕu nominalŭ sub numele de *Alteța Sa Regală* Ferdinand, Principe de România, Moștenitorŭ presumtivŭ alŭ Corónei."

Subsemnatulŭ are onóre de a supune Alteței Vóstre Regale votulŭ unanimŭ alŭ Senatului și de a'i aduce la cunoscință, că'șĭ face o datoriă de a înscrie în capulŭ apelului nominalŭ numele Alteței Vóstre Regale.

Sunt cu celŭ mai profundŭ respectŭ,
Alŭ Alteței Vóstre Regale,
Prea supusŭ servitorŭ.
Președintele Senatului.
Generalŭ de divisie **Ioanŭ Emanuelu Florescu.**

Statistica căilorŭ ferate din Europa.

La 31 Decemvre 1887, lungimea totală a căilorŭ ferate esploatate au atinsŭ cifra de 207.939 kilometri. In anulŭ 1886, lungimea era numai de 201,468 kilometri.

Ecă unŭ tablou, care va arăta în kilometri lungimea căilorŭ ferate din diferitele țĕrĭ, la finele celorŭ două esercițiĭ:

	Lungimea		
	Fin. 1886—	Fin. 1887.	Diferența
Germania	38,349	39,570	1221
Austro-Ungaria	23,400	24,708	1308
Belgia	4,534	4,702	168
Danimarca	1,965	1,969	4
Ispania	9,309	9,482	182
Francia	33,343	24,234	891
Britania	31,375	31,968	323
Grecia	515	605	90
Italia	11,178	11,616	438
Tĕrile de josŭ	2,858	2,952	94
Portugalia	1,529	1.828	300
România	1,939	2,351	412
Rusia	27,698	28,518	820
Serbia	444	517	73
Svedia și Norvegia	8,839	8,950	111
Elvetia	2.788	2.823	35
Turcia din Europa	1,394	1.394	—
Malta	11	11	—
Totalŭ	201,468	207,939	6471

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Pesta, 5 Iunie. Camera deputațilorŭ a primitŭ legea bugetelorŭ cu maioritate imposantă.

Bucurescĭ, 5 Iunie. In ședința camerei, ministru-președinte Catargiu a apelatŭ la patriotismulŭ tuturorŭ grupurilorŭ partidelorŭ, ca sĕ priméscă bugetulŭ. Carpŭ rĕspunse, că partida constituțională va vota pentru bugetŭ.

Belgradŭ, 5 Iunie. E probabilŭ, că mitropolitulŭ Teodosiu va cere încă în cele mai apropiate dile sĕ fiă pensionatŭ, apoi Ex-mitropolitulŭ Mihailŭ va fi reintegratŭ în demnitatea sa de mitropolitŭ.

Newyork, 5 Iunie. Paguba pricinuită prin inundărĭ e prețuită la 40 milióne dolarĭ. Până acum au fostŭ scóse 3000 de cadavre.

DIVERSE.

Ciudățeniile limbii. Unŭ omŭ cinstitŭ are numai unŭ cuvêntŭ; când și'lŭ dă, ilŭ ține și nu și'lŭ mai ia înapoi.

Apoi decă ilŭ ține, nu póte sĕ-lŭ dea.

Decă 'lŭ dă, nu póte sĕ-lŭ ție.

Și decă nu'lŭ ține, nu mai e omŭ cinstitŭ.

Șahulŭ la Petersburgŭ. Suveranulŭ Persiei a fostŭ primitŭ în Capitala Rusiei cu unŭ alaiu extraordinarŭ. S'a iluminatŭ orașulŭ în onórea sa, și musicele au câutatŭ pe strade. A doua di după sosire, după relațiunea ce o publică „Figaro", șahulŭ a făcutŭ visită tuturorŭ membrilorŭ familiei imperiale într'o trăsură aurită, trasă de patru cai negri. Séra i-s'a datŭ unŭ prândŭ de gală la palatulŭ imperialŭ. Serviciulŭ mesii era făcutŭ de pagĭ, ér bucatele erau puse în farfurii de aurŭ. Țarulŭ și șahulŭ au ridicatŭ toaste, în timpulŭ cărora s'au trasŭ tunurĭ. După masă șahulŭ a fostŭ dusŭ la teatrulŭ *Maria*, împodobitŭ cu florĭ și cu mobile aduse la Curte. A plăcutŭ cu deosebire șahului, din representațiunea dată, baletulŭ întitulatŭ *Vestala*, jucatŭ de patru sute optŭ-decĭ baletiste. — S'a observatŭ în Petersbugŭ, că șahulŭ Persiei este însoțitŭ pretutindenea de unŭ copilŭ în [illegible]ate de 5—6 anĭ, c'unŭ esteriorŭ forte inteligentŭ. Copilulŭ a fostŭ de față chiar la primirea oficială a corpului diplomaticŭ. Se vorbesce, că unŭ renumitŭ astrologŭ în Teheran i-a dișŭ Șahului, că n'are a se teme de nimicŭ pe câtŭ timpŭ miculŭ copilŭ va fi lângă elŭ. Monarchulŭ de atuncĭ nu'lŭ mai lasă din ochĭ. Copilulŭ a devenitŭ unŭ „îngerŭ păzitorŭ" alŭ șahului Persiei.

Unŭ nou genŭ de publicitate. Se anunță din Londra, că o casă de comerțŭ a oferitŭ poștameșterului generalŭ o sumă de 25 mii lire (675,000 francĭ) pe anŭ ca sĕ'i acorde privilegiulŭ d'a face publicitate pe spatele timbrelorŭ postale, din care se vindŭ pe fiă-care anŭ câte două miliarde patru sute de milióne publicului, și pe formele telegrafice, care se tragŭ pe anŭ în 100 de milióne esemplare. Guvernulŭ din Queensland se dice că trage unŭ venitŭ anualŭ de 12,000 lire (300,000 francĭ) din sistemulŭ acesta de publicitate. Ideia de sigurŭ este ingeniósă.

Romanțulŭ unui grădinarŭ. Teofilŭ Siegfried era unŭ ajutorŭ de grădinarŭ. Nu se bucura însĕ de acelŭ esteriorŭ plăcutŭ pe care ilŭ au toțĭ grădinarii elvețianĭ: elŭ era cocoșatŭ, paralisatŭ la unŭ piciorŭ, vorbea gângăvindŭ, cu unŭ cuvêntŭ nu era cum trebue sĕ fiă unŭ erou de romanŭ. Cu tóte aceste elŭ a fostŭ eroulŭ unui romanŭ forte sensaționalŭ. Și ceea ce l'a făcutŭ sĕ fiă vestitŭ, erau banii. Avêndŭ banĭ, cine scie cu câtă trudă adunațĭ, elŭ veni înainte de asta cu câțiva anĭ la Viena. Aicĭ făcŭ cunoscință cu familia Bailer, care afară de capulŭ familiei, mai era compusă din dómna — forte șiretă, — și fica ei, forte frumósă. Ce făcură, ce nu făcură mama și fata, destulŭ că bietulŭ grădinar nu mai avea dile liniștite: se amorezase focŭ de fată și o și cerŭ de nevastă. Mama si fata se purtau grozavŭ de dulce cu elŭ, și'lŭ totŭ amăgiră cu vorba până ce'i luară tóte paralele, încâtŭ în cele din urmă tribunalulŭ ilŭ și puse sub tutelă sĕ nu cheltuiască și puținulŭ câtŭ îi mai rĕmase. Grădinarulŭ vĕdêndu-se înșelatŭ intentă procesŭ dómnei Bailer și ficei sale sub cuvêntŭ că acésta l'a înșelatŭ. Ș'aicĭ fu nenorocosŭ însĕ, căcĭ tribunalulŭ achita pe acusate, ér pe dênsulŭ ilŭ puse sĕ plătéscă cheltuelile de judecată.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 5 Iunie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.38	Vênd.	9.42
Argintŭ românescŭ -	„	9.35	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.42	„	9.45
Lire turcescĭ - - -	„	10.58	„	10.62
Imperialĭ - - - -	„	9.58	„	9.62
Galbinĭ	„	5.50	„	5.58
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	125.	„	126.
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Iunie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	106.60
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	96.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	142.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - -	99.80
Imprumutulu cu premiulŭ ungurescŭ	141.59
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	128.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	85.20
Renta de argintŭ austriacă - - - -	85.55
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.45
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	143.50
Acțiunile băncei austro-ungare - -	905.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	305.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	313.25
Galbenĭ împărătescĭ - - - - - -	5.62
Napoleon-d'orĭ - - - - - - -	9.44½
Mărcĭ 100 imp. germane - - - -	58.10
Londra 10 Livressterlinge - - -	118.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . **50 cr.**

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 **francĭ.**
Pe şése lunĭ . . . . 4 **francĭ.**
Pe trei lunĭ . . . . 2 **francĭ.**

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persone	Trenu accelerată	Trenu omnibus	Trenu mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01 / 7.11	8.46 / 9.18	1.51 / 2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu	11.15	10.34	5.26	6.56 / 7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susu	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelu	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişora	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45 / 1.55			9.52
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu accelerată	Trenu mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.— / 4.10		2.32 / 7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Haşfaleu	8.36		10.24	
Sighişora	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşu	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59 / 11.16		12.02 / 12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudu	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişu	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56 / 6.37	5.32	5.—	8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîlbău	7.14			9.02
Aghireşu	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04 / 11.19	8.42 / 8.47	10.50	4.03 / 4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ	2.17	4.10 / 4.30	5.45 / 6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulu de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulu de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamu	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopu	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42 / 9.17	11.39 / 12.31	7.38 / 6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegu	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradu	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişora	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişoră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.06
Lomneşu	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40 / 6.—	12.55 / 4.58	6.13
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu	6.56	10.20 / 12.15	9.49 / 10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	11.50

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	
Ţagŭ-Budatelecu	9.41
Murĕşŭ-Ludoşu	1.11

Notă: Numerii incuadraţĭ cu linii grose insemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovu.